

บทความวิชาการ (Academic Article)

วาทกรรมการนับรวมทางสังคมผ่านพลศึกษา กีฬาและกิจกรรมทางกาย

THE RHETORIC OF SOCIAL INCLUSION THROUGH PHYSICAL EDUCATION, SPORT AND PHYSICAL ACTIVITY

Received: January 24, 2020

Revised: February 20, 2020

Accepted: February 25, 2020

ภูฟ้า เสวกพันธ์^{1*}

Pufa Savagpun^{1*}

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

¹Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: pu.fa@hotmail.com

บทคัดย่อ

ประเด็นการนับรวมทางสังคมปรากฏครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1974 โดยนำมาเป็นแนวทางแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันของการได้รับประโยชน์จากระบบประกันสังคม ที่กีดกันคนบางกลุ่มออกไปไม่ให้ได้รับประโยชน์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1980 แนวคิดนี้ได้ขยายครอบคลุมไปถึงผู้ที่เสียโอกาสจากภาวะความเจ็บป่วยอ่อนแอ คนชรา เด็กที่ถูกล่วงละเมิด ตลอดจนผู้พิการ ปัจจุบันแนวคิดการกีดกันออกไปจากสังคม ประเทศในยุโรป เช่น ฝรั่งเศส อังกฤษ สกอตแลนด์ นิวซีแลนด์ โรมานี ได้นำมาใช้เพื่อกำหนดนโยบายให้เกิดความเท่าเทียมกัน เพื่อการนับรวมคนในชาติเข้าด้วยกัน เนื่องจากเห็นว่าความทุกข์ยากลำบาก ขาดแคลน และการขาดโอกาส บทความวิชาการนี้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดการพัฒนาการนับรวมทางสังคมโดยการเข้าถึงกีฬา และพลศึกษา จากความรู้ความเข้าใจแบบคลาสสิกที่กล่าวถึงนานาประโยชน์ของกิจกรรมกีฬาและพลศึกษากับงานวิจัยเชิงประจักษ์ในช่วงเวลา 15 ปี ก่อนปี ค.ศ. 2020 ที่แสดงความย้อนแย้งและความบกพร่องในบางประเด็นของกิจกรรมกีฬาและพลศึกษาในโรงเรียน ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการนับรวมในสังคม

คำสำคัญ: การนับรวมทางสังคม กีฬา พลศึกษา กิจกรรมทางกาย

Abstract

The issue of social inclusion first appeared in France in 1974. By using it as a way to solve the inequality of the benefits from the social security system that prevents certain groups of people from benefiting. Later, in the year 1980, this concept extended to those who lost opportunity from illness, weakness, old people, children who have been abused as well as the disabled. Nowadays, the concept of exclusion from European countries society (such as France, England, Scotland, New Zealand, Romania) have been used to set policies for equality to count people in the nation together. Due to the misery, suffering and lack of opportunities, this academic article presents the development of social inclusion concept by accessing sports and physical education from classical knowledge. It discusses in many benefits of sports, physical education activities, and empirical research in the last 15 years before 2020 that shows the arguments and deficiencies in some aspects of sports and physical education activities in schools that have an impact on social inclusion.

Keywords: Social Inclusion, Sport, Physical Education, Physical Activity

บทนำ

กีฬา พลศึกษา กิจกรรมทางกายและการดูแลสุขภาพเป็นนโยบายที่มีความสำคัญและโดดเด่นในทุกภูมิภาคทั่วโลกมากกว่าศตวรรษ สถานภาพและบทบาทของพลศึกษาในโรงเรียนมีบทบาทในการต่อต้านภาวะอ้วนและความเกียจคร้านในวัยเด็ก (Bailey et al, 2012) ในปี ค.ศ. 2005 วารสาร Educational Review ได้ตีพิมพ์ผลงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงจุดเริ่มต้นความเคลื่อนไหวของนักวิชาการ ซึ่งมีการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของกีฬา พลศึกษา กิจกรรมทางกาย และการดูแลสุขภาพที่มีต่อการนับรวมทางสังคม (Social Inclusion) และการนับรวมทุกกลุ่มคน (Inclusive) (Bailey, 2005) นอกจากนี้ หนังสือกีฬาและการกีดกันทางสังคม (Sport and Social Exclusion) (Collins & Kay, 2003) ได้รับการอ้างอิงอย่างมากในกลุ่มนักวิชาการด้านกีฬาและพลศึกษา ในบทความนี้ผู้เขียนจะได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นงานวิจัยที่ทำการศึกษากีฬา พลศึกษาและกิจกรรมทางกาย กับการนับรวมทางสังคม และความยุติธรรมทางสังคม โดยประเด็นส่วนใหญ่มุ่งไปที่ชนกลุ่มน้อย กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มวัฒนธรรม กลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศหรือรสนิยมทางเพศ และศาสนา

ทั้งนี้ ความแตกต่างระหว่างพลศึกษากับกีฬา และการออกกำลังกายกับกิจกรรมทางกาย สามารถอธิบายได้ว่า กีฬา (Sport) เป็นคำสมุหนาม (Collective Noun) และใช้ในลักษณะของกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์เชิงสังคม และกล่าวถึงผลลัพธ์ในการเข้าร่วมเชิงสังคม มิติด้านจิตวิทยาและร่างกาย (Bailey, 2006) ส่วนพลศึกษา (Physical Education) เป็นการศึกษเกี่ยวกับบริบทของหลักสูตรในสถานศึกษาที่คำนึงถึงการพัฒนสมรรถนะด้านร่างกาย และความมั่นใจของผู้เรียนผ่านกิจกรรมทางกาย (Bailey, 2006) ด้านสุขภาพ (Health) เป็นสภาวะความสมบูรณ์ของร่างกาย จิตใจและสุขภาวะที่ดีทางสังคม และไม่ได้เป็นเพียงสภาวะของการไม่มีโรคหรือ

ความอ่อนแอเท่านั้น สุดท้ายกิจกรรมทางกาย (Physical Activity) เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายโดยอาศัยพลังงานของกล้ามเนื้อ โดยมีการออกกำลังกาย (Exercise) เป็นหัวข้อย่อย (Subset) ของกิจกรรมทางกายซึ่งมีการวางแผนการเล่น มีการกำหนดโครงสร้าง และการทำซ้ำ (Hardman & Stensel, 2009)

บทความของ Bailey (2005) กล่าวถึงอรรถประโยชน์ของพลศึกษาและกีฬาที่ราวกับเป็นยาครอบจักรวาล (Panacea of Sport) สำหรับการนับรวมทางสังคม การแก้ปัญหาด้านการเชื่อมโยงกับการบูรณาการทางสังคม Coackley (2011) ได้อภิปรายถึงบทบาทของกีฬาที่มีต่อการพัฒนาเยาวชน และกีฬาในฐานะที่เป็นกิจกรรมซึ่งมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาทางสังคม กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนและชุมชน ทั้งนี้ Giulianotti (as cited in Coackley, 2011) ด้วยคำว่า “สาวกทางกีฬา” (Sport Evangelists) ดังนี้

“...กีฬาเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาที่หลากหลายรูปแบบ รวมไปถึงการฟื้นฟูการรับรู้ของบุคคลให้เห็นความสำคัญที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชุมชนและสร้างความตระหนักในคุณค่าของความเป็นสมาชิกในบ้านเมืองของตนเอง”

การพัฒนานโยบายด้านกีฬาของโลกได้ปรากฏชัดถึงความเชื่อของการเป็น “สาวกทางกีฬา” ที่มีความคิดต่อกีฬาเป็นสิ่งที่ดีโดยธรรมชาติ (Inherent Good) สำหรับการนับรวมทางสังคม การเชื่อมโยงและการบูรณาการ มีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้กีฬาเพื่อการพัฒนาเยาวชนทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ความคิดและความเชื่อดังกล่าวได้รับทั้งเสถียรภาพ และการโต้แย้งจากงานวิจัยต่างๆ ซึ่งมุ่งประเด็นไปที่การเป็นยาครอบจักรวาลของกีฬานั้นเอง (Azzarito et al, 2016; Coackley, 2011)

หนังสือการนับรวมและการกีดกันผ่านกีฬาเยาวชน (Inclusion and Exclusion through Youth Sport) (Dagkas & Armour, 2012) ได้กล่าวถึง “การสอนเรื่องการกีดกัน” (Pedagogies of Exclusion) ว่าเป็นการศึกษาถึงสิ่งแวดล้อมและการใช้คำพูดที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกีฬา พลศึกษา และกิจกรรมทางกาย ซึ่งรวมไปถึงเรื่อง สถานะทางเศรษฐกิจ เพศ เชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อย ศาสนาและกลุ่มรสนิยมทางเพศหลากหลาย อีกทั้งการศึกษาเรื่องการกีดกันยังมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะการสอนของครูที่สัมพันธ์กับแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะคิดและความรู้ของผู้สอน หรือแม้กระทั่งประเด็นที่ว่าด้วยเรื่องของการโค้ชและการนิเทศกำกับติดตามอีกด้วย ซึ่งผู้เขียนจะได้อธิบายเพิ่มเติมต่อไป โดยเฉพาะด้านแนวคิดของเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อย และการใช้ภาษาที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการศึกษาเรื่องการกีดกันในกีฬาและพลศึกษาของเยาวชน นอกจากนี้ สุขภาพ (Health-related) ที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าร่วมกีฬาและพลศึกษาก็ยังมีการโต้เถียงกันถึงอิทธิพลที่ลดลงต่อการนับรวม (Inclusivity) โดยสถานการณ์ของการนับรวมเลวร้ายอย่างมากในช่วงก่อนปี ค.ศ. 2005 อันที่จริงแล้วเป็นประเด็นท้าทายว่าโปรแกรมกีฬาหรือพลศึกษาใดที่ไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านสุขภาพเพราะประเด็นดังกล่าวได้รับความสนใจเป็นอย่างมากนับจาก ค.ศ. 2005 เป็นต้นมา ในขณะที่เดียวกันอิทธิพลที่มีต่อการนับรวมก็เริ่มลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการกล่าวถึงอิทธิพลของกีฬาและพลศึกษาที่มีต่อการนับรวมเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว ซึ่งลดคุณค่าความหลากหลายของกลุ่มคนบางกลุ่ม เช่น คนพิการ เชื้อชาติ สีผิวและอื่นๆ (Azzarito and Solomon, 2005; Azzarito et al, 2016; Burrows, 2009; Fitzpatrick, 2011; Dagkas & Benn, 2012) ยิ่งไปกว่านั้นการทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (Random Control Trials, RCTs) ซึ่งวัดผลลัพธ์ด้านสุขภาพหลัง

การเข้าร่วมกีฬาและพลศึกษาที่นำไปสู่ขอถกเถียงทางการแพทย์มีเพิ่มขึ้น (Dagkas, 2014) ก็ยังเป็นการลดทอนความสำคัญของผลลัพธ์ด้านการนับรวมมากขึ้นเรื่อยๆ (Burrows, 2009; Pluim & Grad, 2016) ทั้งนี้ วิธีการสอนที่มุ่งหวังเพียงผลลัพธ์ด้านสุขภาพ ก็ก่อให้เกิดการกีดกันและทำลายการรับรู้ต่อร่างกายตนเองของผู้เรียน อันนำไปสู่การหันเหความสนใจออกไปจากพลศึกษาและกีฬา (Burrows & McCormack, 2012)

ถึงแม้ว่าเอกสารและบทความของBailey (2005) ได้กล่าวถึงข้อค้นพบเชิงประจักษ์ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานว่ากีฬานำไปสู่เครือข่ายทางสังคมและความรู้สึกถึงการเป็นสมาชิกกระทั่ง การมีส่วนร่วม แต่เอกสารและบทความดังกล่าวก็เป็นข้อมูลเพียงเล็กน้อยซึ่งทำให้ผู้เขียนมั่นใจได้ว่า การนับรวมทางสังคมโดยพลศึกษา กีฬาและกิจกรรมทางกายอาจเป็นเพียงวาทกรรมที่ปรากฏอยู่จวบจนปัจจุบันนี้ ในบทความต่อไปนี้จะเขียนจะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ เนื้อหาที่ว่าด้วยอรรถประโยชน์ของกีฬาในฐานะที่เป็นยาครอบจักรวาลของประเด็นทางสังคม และการส่งเสริมการนับรวมกับการบูรณาการทางสังคมโดยอ้างอิงไปถึงคนผิวสี ชนกลุ่มน้อย และเยาวชน ผู้เขียนมุ่งประเด็นไปที่ 1) ความคิดด้านเชื้อชาติและลัทธินิยมชาติในกีฬาและพลศึกษา 2) ภาษาที่ใช้ในกีฬาและพลศึกษาซึ่งผลักดันต่อการปฏิบัติแบบพิเศษหรือแบบคนชั้นยอด แม้ว่าผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้นถึงอรรถประโยชน์ของกีฬาที่โลกตระหนักถึงการเป็นยาครอบจักรวาลอันนำไปสู่การนับรวมทางสังคม ก็ยังมีความจำเป็นในการอภิปรายบทบาทของกีฬาและกิจกรรมทางกายในการส่งเสริมการนับรวมทางสังคมสำหรับคนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งมีภูมิหลังทางสังคมที่เป็นปัญหา กลุ่มคนผิวสี และชนกลุ่มน้อย โดยผู้เขียนได้พิจารณาผ่านมุมมองที่ตรงข้ามกับแนวคิดกีฬาเพื่อสังคมยุคเสรีนิยมใหม่ (Neoliberal Prosocial Sport) ซึ่งยึดหลักการคนขาวชนชั้นกลางที่ว่าแบ่งแยกดีกว่าส่งเสริมการนับรวม (Dagkas, 2016)

อย่างไรก็ตาม กีฬา พลศึกษา กิจกรรมทางกาย มีบทบาทในฐานะของการเป็นเครื่องมือพื้นฐานการสร้างสุขภาพของคนไทย นับตั้งแต่การสอนพลศึกษา โดยการใช้กิจกรรมทางกายและกีฬาเป็นสื่อกลางในระบบการศึกษา ขึ้นพื้นฐานสำหรับเยาวชนทุกกลุ่ม เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองแบบองค์รวม เมื่อถึงวัยทำงานจนกระทั่งการดำรงไว้ซึ่งคุณลักษณะและทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย ไม่เว้นแม้แต่ในสังคมชนบทถึงกลุ่มคนชายขอบ หรือกระทั่งบุคคลที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ หากทว่าอุปสรรคด้านข้อจำกัดของทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา หรือการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา และพลศึกษาไม่ว่าจะเป็นประเด็นแนวโน้มใดก็ตามที่ส่งผลต่อการนำองค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ได้รับจากการเรียนการสอนไปใช้ในชีวิตจริง ล้วนส่งผลต่อการนับรวมทางสังคมของประเทศไทยทั้งสิ้น

การนับรวม และชนกลุ่มน้อยในพลศึกษาและกีฬา

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 – ค.ศ. 2015 ปรากฏบทความและงานวิจัยด้านกีฬาและพลศึกษาที่แสดงถึงข้อเรียกร้องของเยาวชนที่มีความหลากหลายทางชนชาติ เพศและระดับทางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกีฬาและพลศึกษาในโรงเรียนฯ (Azzarito & Solomon, 2005; Dagkas & lisahunter, 2015; Hamzeh, 2015) โดยข้อเรียกร้องดังกล่าวมุ่งหวังให้สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้พลศึกษาต้องสามารถประยุกต์และเคารพต่อความหลากหลาย และเอากัตตบุคคล (Dagkas and lisahunter, 2015) งานวิจัยหลายฉบับ (Hylton, 2015) ระบุว่าประเด็นด้านความหลากหลายทางสังคมโดนเฉพาะในกลุ่มเยาวชน ซึ่งมีภูมิหลังทางสังคมแบบชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มผู้อพยพย้ายถิ่น

ฐานจะได้รับการเพิกเฉยจากบริบททางพลศึกษา กีฬาและกิจกรรมทางกาย หรือเยาวชนกลุ่มนี้เข้าร่วมได้ในเฉพาะเพียงกีฬาที่มีความโดดเด่นทางเชื้อชาติของพวกเขาด้วยคำอธิบายว่า “ตรรกะทางเชื้อชาติ (Race Logic)” เช่น คริกเก็ต กีฬาประเภทลู่วิ่ง บาสเกตบอล ด้วยบริบทของการศึกษาเรื่องการกีดกัน (Dagkas & Armour, 2012) ตามแนวคิดของ “ความขาว (Whiteness) และตรรกะทางเชื้อชาติ (Race Logic)” (Hylton, 2015) เปิดเผยให้ทราบว่าลำดับชั้นและพลังอำนาจของความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลจะเกิดขึ้นได้เมื่อปรากฏสิ่งที่ตรงกันข้าม (In Contrast) หรือสิ่งอื่นๆ (Other) โดยส่วนมากคนชั้นกลางผิวขาวที่เป็นเยาวชน ผู้มีร่างกายสมบูรณ์จะถือเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไป (Hamzeh, 2015; Iisahunter, 2013) ตัวอย่างที่ปรากฏเช่น กีฬาถูกนำมาเป็นประหนึ่งบทลงโทษ (Hylton, 2015) สำหรับเยาวชนผิวสีหลายคนในลักษณะกีฬาเฉพาะกลุ่มคน ตามสมมุติฐานทางชีวภาพสมมุติฐานนี้ถูกสอดแทรกในขั้นตอนการสอนที่ปรากฏจนกระทั่งปัจจุบัน (Hylton, 2015) โดยสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของเยาวชนหลายๆ กลุ่มในสังคมระดับมัธยมศึกษาที่ขาดซึ่งความหลากหลาย หรือการเป็นตัวแทนของกีฬาประเภทต่างๆ (Wilson, 2002) ส่งผลให้สถานภาพทางการกีฬาไม่ได้มีเพียงความเกี่ยวข้องกับความเป็นชาย (Masculinity) เท่านั้นหากทว่ารวมถึงความขาวและความดำ (Bramham, 2003) ความเป็นเอเชีย และเยาวชนแบบชนกลุ่มน้อยที่ยังเป็นกลุ่มคนชายขอบสำหรับสังคมกีฬาที่ได้รับความนิยม

เยาวชนกลุ่มเชื้อชาติได้รับการเพิกเฉยจากการพัฒนากีฬาในโลกตะวันตก (Burdsey, 2007) ครูหรือผู้ฝึกสอนผิวขาวทางยุโรปมักคาดหวังว่าเด็กชายชาวเอเชียแสดงความเป็นชายที่อ่อนแอ อันนำไปสู่การรับรู้ว่ายาวชนชาวเอเชียขาดความสนใจทางกีฬาหรือร่างกายที่มีลักษณะเป็นนักกีฬา ไม่ได้เป็นสิ่งที่มีความค่าในสังคมชาวเอเชีย (Benn et al., 2011) ยิ่งไปกว่านั้นกีฬาที่เป็นกระแสหลักในสหราชอาณาจักร เช่น ฟุตบอล ยังรับรู้กันไว้มองว่าชายชาวเอเชียเป็นผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอ หมายความว่าคนกลุ่มนี้ไม่สามารถพัฒนาร่างกายตนเองได้ตรงกับความต้องการของกีฬา ชายชาวเอเชียจึงหมดโอกาสในการเข้าร่วมกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Burdsey, 2007)

หลักสูตรทางยุโรปที่มีแนวคิดในการให้คุณค่ากับความเป็น “ฝรั่งตะวันตก” (Western White) ได้สอดแทรกไปในวิธีการสอนพลศึกษา กีฬา และสุขศึกษาสร้างความตึงเครียดระหว่างผู้สอน พ่อแม่ โรงเรียนและชุมชน ครูและผู้ฝึกสอนพลศึกษามีความจำเป็นในการเข้าไปรับทราบและเข้าใจถึงคุณค่า ของผู้เรียนรวมถึงครอบครัวโดยหลีกเลี่ยงการกระทำที่บ่งชี้ความแปลกแยกแตกต่างของผู้เรียน (Quarmby & Dagkas, 2013) วัฒนธรรมที่เคร่งทางศาสนาจะแสดงออกจากเสื้อผ้าที่มีการสวมใส่ เช่น การสวมฮิญาบ (Hijab) ที่อาจนำเราไปสู่ความเข้าใจได้ว่าเป็นภาพลักษณ์ของฟาสซิสต์ (Visual Fascism) หรือเป็นแนวคิดนิยมสุดขั้ว (Dagkas, 2014) โดยอันที่จริงแล้วการสวมฮิญาบของผู้หญิงชาวมุสลิมเป็นเพียงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการเป็นศาสนิกชนที่ดี และก็เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นสมาชิกในครอบครัวและสังคม (Dagkas et al., 2011) จากการวิจัยที่มุ่งศึกษาเรื่องสถานภาพความหลากหลาย พบว่า ผู้เรียนเพศหญิงชาวมุสลิมที่สามารถสวมใส่เครื่องแต่งกายที่เหมาะสม เช่น ฮิญาบ และสามารถเรียกร้องให้มีอิสระในการเข้าร่วมโดยปราศจากการแยกเพศนั้นมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาและกีฬาในโรงเรียน

อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identities) ยังเป็นอีกประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นและยังได้รับอิทธิพลมาจากภาษาในทางกลับกันภาษาที่สามารถทำให้เราเข้าใจได้ถึงสาเหตุของการกระทำ (Benn et al., 2011) นอกจากนี้ยังมีการศึกษา

ในลักษณะทับซ้อนกันถึงอิทธิพลความขัดแย้งที่มีต่อพลศึกษา และกีฬาในโรงเรียนของครอบครัว เป็นผลให้เกิดประสบการณ์ที่ไม่ลงรอยกันระหว่างครอบครัว กับการจัดกีฬาและพลศึกษาในโรงเรียนอันจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของผู้เรียนอีกด้วย (Dagkas & Iliassou, 2015) งานวิจัยได้สรุปว่า อันที่จริงแล้วศาสนามีอิทธิพลน้อยมากแต่ศาสนาก็ส่งผลต่อการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา โดยเฉพาะกับผู้เรียนที่มีฐานะร่ำรวย เฉกเช่นเดียวกับสถานการณ์การสอนสุขศึกษาและพลศึกษาในประเทศไทย ซึ่งให้เวลากับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาอยู่ในสัดส่วนที่น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียน 80 ชั่วโมงต่อปี กล่าวคือ สุขศึกษา 40 ชั่วโมงและพลศึกษา 40 ชั่วโมง หรือราวสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ดังนั้น ต้องมีการบูรณาการจัดการเรียนรู้ให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยยึดโยงการเคารพในความหลากหลายแตกต่างและให้พื้นที่กับการแสดงออกของผู้เรียนจึงจะทำให้ชั่วโมงการเรียนรู้มีประสิทธิภาพต่อการนับรวมทางสังคมมากขึ้น

บทสรุป

การนับรวมทางสังคมผ่านกีฬายังได้รับการพัฒนาศึกษาและวิจัยไปพร้อมกับประเด็นด้านเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ภูมิปัญญา ทัศนคติและวัฒนธรรม แต่ก็ไม่ปรากฏมากนักนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 (Benn et al., 2011) ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวระบุให้ทราบถึงข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประโยชน์ของกีฬาที่มีต่อการนับรวม และการส่งเสริมการศึกษาเพื่อสุขภาพ (Bailey, 2016; Bailey et al., 2013) อย่างไรก็ตาม ก็ยังเป็นการศึกษาแบบแยกประเด็นกันอยู่ ซึ่งมีความจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์มากขึ้น ความเป็นไปได้เกี่ยวกับการขาดแหล่งเงินทุนสนับสนุนงานวิจัยในลักษณะดังกล่าว แม้ว่าปรากฏการณ์การศึกษาที่พาดพิงกับการนับรวมทางสังคมที่ได้รับการสนับสนุนโดย European Commission ภายใต้กองทุน ERAMUS+ โดยการศึกษากการนับรวมทางสังคมผ่านกีฬา แต่เป็นเพียงการศึกษาวิจัยที่มุ่งไปยังกีฬามากกว่ากีฬาในโรงเรียนหรือพลศึกษา เหตุผลอีกประการที่ก่อให้เกิดข้อจำกัดการศึกษา เรื่องการนับรวมทางสังคมกับกีฬาในโรงเรียนหรือพลศึกษา คือ ความเป็นไปได้ยากในการค้นหาหลักฐานและผลกระทบเชิงสาเหตุ กระนั้นก็ตามการศึกษาในอดีตยังพอทำให้ทราบถึงสาเหตุและความสัมพันธ์กันระหว่างกีฬาในโรงเรียนกับการนับรวมทางสังคมอยู่บ้าง (Bailey, 2005) อย่างไรก็ตาม การวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการศึกษาวิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะเป็นประเด็นที่น่าสนใจ แต่ก็มีความย้อนแย้งและจะนำไปสู่คำถามในการอ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเล็กไปยังประชากรกลุ่มใหญ่กับการสร้างความเข้าใจของผู้กำหนดนโยบายที่มีความซับซ้อนทางพลศึกษาได้ยาก (Burrow & McCormack, 2012) พึงระลึกไว้ว่า ไม่ได้มีเพียงช่องทางเดียวที่จะทำให้เราเข้าใจอย่างชัดเจนว่ากีฬานั้นดีสำหรับทุกคนหรือพลศึกษาสามารถรวมทุกคนได้ สิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติกันนั้นยังคงมีความสำคัญ กิจกรรมทางพลศึกษามีความแตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการนับรวมทางสังคมด้วย (Dagkas & Stathi, 2007)

ภาษาก็มีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดการนับรวมหรือการแบ่งแยกเช่นกัน ตัวอย่างของการนับรวม เช่น ภาษาที่ครูใช้ในชั่วโมงพลศึกษาและกีฬาในโรงเรียนช่วยส่งเสริมการนับรวมได้ การแบ่งแยกก็เช่นเดียวกันสามารถเกิดขึ้นได้จากการใช้ภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้วยภาษาที่ครูใช้ในบางครั้งอาจสนับสนุนให้เกิดประเด็นด้านเชื้อชาติหรือเพศสภาพของผู้เรียนตามที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

อนาคตของการนับรวมทางพลศึกษาและกีฬาในโรงเรียน

การปฏิบัติในลักษณะการนับรวมผ่านกีฬาและพลศึกษาปรากฏในสภาพแวดล้อมเฉพาะและกลุ่มเยาวชนบางกลุ่มเพียงเท่านั้น (Azzarito et al., 2016; Fitzpatrick, 2011; Flintoff et al., 2008) กลุ่มนักวิชาการได้กล่าวว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่นักการศึกษาและนักวิจัยต้องคำนึงถึง การค้นคว้าด้านกีฬาและพลศึกษาที่สัมพันธ์กับความหลากหลายทางร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มเยาวชนชาติพันธุ์ กลุ่มผิวสี กลุ่มผู้อพยพ และรวมถึงครอบครัวของพวกเขาเหล่านั้น การสอนพลศึกษา กีฬา กิจกรรมทางกาย หรือสุขศึกษา หลักสูตรและโปรแกรมต้องมีการทดลองใช้โดยมีการออกแบบ การวางแผน และคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดห้องเรียนแห่งการนับรวมทางสังคมขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่แน่ชัดว่าการออกแบบดังกล่าวต้องตระหนักเรื่องการใช้ภาษา ประเด็นการสนทนากับกลุ่มชาติพันธุ์ การเข้าใจในอัตลักษณ์ของผู้เรียนและภูมิหลังครอบครัวของพวกเขา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกายและกีฬา ลดภาวะการนั่งนิ่ง (Sedentary) ขณะที่มีการทำกิจกรรมกลุ่มนั่นเอง (Curry et al., 2016)

นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งหมายรวมไปถึงพื้นที่ในการทำกิจกรรม พื้นที่สำหรับการใช้เวลาว่าง พื้นที่ซึ่งแสดงความหลากหลายทางภาษา ล้วนมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมปฏิบัติการการนับรวมทางสังคม (Dagkas & Curry, 2016) นักวิจัย ครู นักสุขภาพและนักนโยบายจำเป็นต้องตระหนักถึงโอกาสในการเข้าถึงกีฬาพลศึกษาและกิจกรรมทางกายของกลุ่มคนเหล่านี้ ในบางกรณีผู้เรียนอาจพบปัญหาอุปสรรคด้านภาษา หรือประเภทของกิจกรรม การคิดค้นวิธีการสนับสนุนและการปฏิบัติเชิงนวัตกรรมอาจมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อลดภาวะการนั่งนิ่งของพวกเขา สำหรับนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ “อำนาจทับซ้อน” (Intersectionality) ควรขยายกรอบการศึกษาความสัมพันธ์ของกีฬา กิจกรรมทางกายและสุขศึกษา ที่อยู่เหนืออิทธิพลการใช้ภาษา ซึ่งก่อให้เกิดการกีดกันในชั้นเรียน การศึกษาและการอบรมสำหรับครู โค้ช ผู้บริหารองค์กรกีฬาต่างต้องร่วมกันตระหนักถึงอัตลักษณ์ที่หลากหลายในสังคม รวมถึงความต้องการทางร่างกายที่ไร้กฎเกณฑ์ (Dagkas, 2016) ล้วนมีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน การเข้าไปมีส่วนร่วมในกีฬาที่เอกรุ่นเดียวการเรียนระดับอุดมศึกษานั้นคือการสร้างต้นทุนทางร่างกาย สังคม และวัฒนธรรม (Dagkas, 2016)

การสร้างวัฒนธรรมการนับรวมทางกีฬาสำหรับเยาวชน คือ การตระหนักถึงวิถีแห่งเชื้อชาติ ศาสนา รสนิยมทางเพศ ความไร้สมรรถภาพและความไม่เท่าเทียม สำหรับประเทศไทยการศึกษา ค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการนับรวมทางสังคมโดยผ่านกีฬา พลศึกษาและกิจกรรมทางกายโดยเฉพาะการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการย้ายถิ่นฐานของผู้เรียน การเคลื่อนย้ายของกลุ่มแรงงานผู้ปกครอง การออกแบบพื้นที่ทางกีฬาและนันทนาการสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย การศึกษามารยาททางการสอนพลศึกษาเหล่านี้ควรได้รับการพัฒนาและสนับสนุนให้ทัดเทียมกับความเคลื่อนไหวของโลกเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในประเทศชาติต่อไป

References

- Azzarito, L., McDonald, D., Dagkas, S., & Fisette, J. (2016). Revitalizing the PE Social-Justice Agenda in the Global Era: Where do we go from here? *Quest*, 69(2), 205-219.
- Azzarito, L., & Solomon, M. (2005). A reconceptualization of physical education: The intersection of gender/race/social class. *Sport Education and Society*, 10(1), 26-47.
- Bailey, R. (2005). Evaluating the relationship between physical education, sport and social inclusion. *Educational Review*, 57(1), 71-90.
- Bailey, R. (2006). Physical education and sport in school: A review of benefits and outcomes. *Journal of School Health*, 76(8), 397-401.
- Bailey, R. (2016). Sport, physical activity and educational achievement-towards an explanatory model. *Sport in Society*, 20(7), 768-788.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petipas, A. (2013). Physical activity: An underestimated investment in human capital? *Journal of Physical Activity and Health*, 10, 289-308.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petipas, A. (2012). Physical activity as an investment in personal and social change: The human capital model? *Journal of Physical Activity and Health*, 9(8), 1053-1055.
- Benn, T., Dagkas, S., & Jawad, H. (2011). Embodied faith: Islam, religious freedom, and educational practices in physical education. *Sport, Education and Society*, 16(1), 17-34.
- Bramham, P. (2003). Boys, masculinities, and PE. *Sport, Education and Society*, 8(1), 57-71.
- Burdsey, D. (2007). *British Asians and football: Culture, identity and exclusion*. London: Routledge.
- Burrows, L. (2009). Pedagogizing families through obesity discourse. In J. Wright and V. Harwood (Eds), *Biopolitics and the 'Obesity Epidemic'* (pp. 127-140). London: Routledge.
- Burrows, L., & McCormack, J. (2012). Teachers' talk about health, self and student' body. *Discourse*, 33(5), 729-744.
- Coackley, J. (2011). Youth sports: What counts as 'positive development. *Journal of Sporty and Social Issues*, 35(3), 306-324.
- Collins, F. M., & Kay, T. (2003). *Sport and social exclusion*. London: Routledge.
- Curry, W., Dagkas, S., & Wilson, M. (2016). Levels and patterns of physical activity and sedentary time among superdiverse adolescents in East London: A cross-sectional study. *Ethnicity and Health*, 22(3), 242-256.

- Dagkas, S. (2014). Who has health problems? class, racialisation and health. In K. Fitzpatrick and Tinning (Eds), *Health Education: A New Body Fascism* (pp. 75-93). New York: Routledge.
- Dagkas, S. (2016). Problematizing social justice in health pedagogy and youth sport: Intersectionality of race, ethnicity, and class. *Research Quarterly in Exercise and Sport*, 87(3), 221-229.
- Dagkas, S., & Armour, K. (2012). *Inclusion and exclusion through youth sport*. London: Routledge.
- Dagkas, S., & Benn, T. (2012). The embodiment of religious culture and exclusionary practices in youth sport. In S. Dagkas and K. Armour (Eds), *Inclusion and Exclusion through Youth Sport* (pp. 113-124). London: Routledge.
- Dagkas, S., & Curry, W. (2016). Language and sport, physical activity, and health among superdiverse groups. In A. Creese and A. Blackledge (Eds), *Handbook on Language and Superdiversity*. London: Routledge.
- Dagkas, S., & Iisahunter, R. (2015). 'Racialised' pedagogic practices influencing young Muslims' physical culture. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20(5), 547-558.
- Dagkas, S., & Stathi, A. (2007). Exploring social and environmental factors affecting adolescent's participation in physical activity. *European Physical Education Review*, 13(3), 369-384.
- Fitzpatrick, K. (2011). Obesity, Health and physical education: A Bourdieu and perspective. *Policy Futures in Education*, 9(3), 353-366.
- Flintoff, A., Fitzgerald, H., & Scraton, S. (2008). The challenges of intersectionality: Researching difference in physical education. *International Studies in Sociology of Education*, 18(2), 73-85.
- Hamzeh, M. (2015). Jordanian national football Muslim at players: Interrupting Islamophobia in FIFA's Hijab Ban. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20(5), 517-531.
- Hylton, K. (2015). 'Race' talk! tensions and contradictions in sports and PE. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20(5), 503-516.
- Iisahunter, R. (2013). What did i do-see-learn at the beach? Surfing festival as a cultural pedagogical sight/site. In L. Azzarito and D. Kirk (Eds), *Physical Culture, Pedagogies and Visual Methods* (pp. 144-161). New York: Routledge.
- Pluim, C., & Grad, M. (2016). Parents as pawn in fitness gram's war on obesity. In S. Dagkas and L. Burrows (Eds), *Families, Young People, Physical Activity and Health: Critical Perspectives* (pp. 71-83). Abingdon: Routledge.

Quarmby, T., & Dağkas, S. (2013). Locating the place and meaning of physical activity in the lives of young people from low income, lone parent families. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18(5), 459-474.

Wilson, T. (2002). The paradox of social class and sports involvement. *International Review for the Sociology of Sport*, 37(1), 5-16.